

118 [Architecture]

Vooraf

Mondriaan heeft meer dan honderd losse notities achtergelaten. De langere notities zijn in dit corpus als zelfstandige titel gepresenteerd¹.

De tekst [*Architecture*] beslaat twee schrijfblokbladen.

Bron

In Mondriaans nalatenschap² bevindt zich een manuscript zonder titel. Het manuscript bestaat uit twee schrijfblokbladen³, waarvan één aan twee zijden beschreven. De bladen zijn rechtsboven 'genummerd': 'a', 'b' en 'b'. Mondriaan heeft de tekst met potlood geschreven en op veel plaatsen gecorrigeerd. Harry Holtzman⁴ heeft het manuscript gecodeerd als 'X-11'. Waarop deze codering is gebaseerd, is niet achterhaald. In dit corpus krijgt dit manuscript de codering: 'X11'.

We beschouwen deze bron als authentiek, geautoriseerd en onvoltooid.

Basistekst en leestekst

De basis voor de leestekst is manuscript 'X11'.

Titel

Manuscript 'X11' heeft van Mondriaan geen titel gekregen. Om identificatie te vergemakkelijken krijgt manuscript 'X11' een fictieve titel die de inhoud zo goed mogelijk dekt. 'Architecture' en 'new architecture' zijn de kernwoorden van deze tekst. Het overkoepelende kernwoord is 'architecture' en vormt de fictieve titel: [*Architecture*].

Datering en ondertekening

Mondriaan heeft 'manuscript 'X11' niet ondertekend en niet gedateerd. In correspondentie of anderszins is geen datering van manuscript 'X11' gevonden.

Ontstaan en publicatie

In de brieven van Mondriaan zijn geen opmerkingen gevonden over [*Architecture*].

[*Architecture*] is gepubliceerd in *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*⁵.

Sleutelwoorden

Met een aantal kenschetsende woorden (in alfabetische volgorde) geven we aan wat er in [*Architecture*] besproken wordt. Van de zogenoemde specifieke en soms minder specifieke Mondriaanwoorden wordt een verklarende omschrijving gegeven in het 'Sleutelwoordenregister'⁶. De in dit register verduidelijkte sleutelwoorden zijn hieronder cursief weergegeven.

Sleutelwoorden: *abstraction*, architecture, *dynamic movement*, objective expression, *opposition*, *universal expression*.

¹ Digital Appendix: Supplements 128 – Overview of all notes in Box 5.

² Holtzman Deposit: Box 5 Folder 13.

³ Afmeting: 26,7 x 19,7 cm (10½ x 7¾ inch).

⁴ Harry Holtzman (1912-1987), Amerikaans kunstenaar, Mondriaans erfgenaam.

⁵ H. Holtzman and M.S. James (eds.). *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*. Boston, 1986: 390 (als: '[Architecture]').

⁶ Digital Appendix: Documentation - Mondrian Vocabulary Explained.